

Håkan Borgström är vetenskapsjournalist och författare.

Brev till världens ledare

HEJ ALLA DMITRIJ, Nicolas, Jiang, Manmohan, Barack och allt vad ni heter! Det är snart dags för er att skicka era kompisar till Köpenhamn för att snacka om utsläpp och sånt. Det handlar om typ världens överlevnad. Och det är ju lite viktigt.

Jag ska förklara varför. Långsamt och tydligt: när man bränner fossila bränslen, olja, kol och naturgas, frigörs olika gaser som är dåliga för naturen – och för oss människor. Vi måste alltså sluta med det. Nu. Annars dör vi.

Du som makthavare kanske känner till att vi just har haft en ekonomisk kris. Den började som en bolånekris, blev en finanskris, bilkris och växte till en lågkonjunktur. Genom att många förlorade jobben blev krisen verklig. Den kom människor nära – fast alltsammans började långt borta. Krisen fick dina medborgare att inse att världen hänger ihop.

FÖR SÅ ÄR DET JU. Allt är kopplat till varandra. Koldioxidutsläppen från ditt lands bilpark påverkar havshöjningen i Holland. Din kökspersonals val av matvaror får konsekvenser för hur många tyfonkatastrofer Filippinerna utsätts för. Och när ditt lands energibolag satsar på kolkraftverk i Tyskland hänger det ihop med minskat fiskebestånd i Värmland.

Och det lär bli värre.

Mr president, fru talman och herr ordförande, nu ska vi uttala något som dina rådgivare kanske inte så gärna vill viska i ditt öra: världen har i dag nått peak oil. Det är inte ens en kontroversiell fråga längre. Till och med det internationella energiorganet IEA säger att den maximala råoljeproduktionen är uppnådd. Den olja

KENNETH ANDERSSON

»Ett nytt energisamhälle måste byggas illa kvickt.«

som världen tar upp ökar inte längre i takt med efterfrågan. Den minskar.

Därför dyker det hela tiden upp nya lösningar baserade på ... kol. En miljömässigt katastrofal utveckling. Det handlar om ett fossilt, ändligt, bränsle som många dömt ut för länge sedan.

Och även kolet tar slut. Peak coal är kanske bara 10 – 20 år bort, enligt vissa forskarrapporter.

Allt detta kommer att leda till en energikris bortom allt ni tidigare upplevt. Den kommer att ge enorma konsekvenser för världsekonomin och skapa en ny gigantisk lågkonjunktur. Den nedgång vi nyss har upplevt kommer att framstå som en vindpust i en tropisk cyklon.

VÄRLDENS TILLVÄXT DE senaste 150 åren bygger nämligen på billig energi ur jordens djup. All utveckling och expansion har hittills varit grundad på kol, olja och naturgas. Hela världsekonomin moterar vilar på detta faktum. Men utan den svarta kleten stannar alla industrigrenar och ingenting kan transporteras. Det blir frånväxt och kollaps.

Säg åt kompisarna att den fossila eran är över. Ett nytt energisamhälle måste

byggas illa kvickt. Detta bör vara i fokus på klimatmötet i Köpenhamn i december – inte promillehalter av växthusgaser, utsläppstak och fördelning mellan länder.

Till er hjälp finns en ingenjör. Men ni måste anlita dem snabbt. De närmsta åren kommer de att vara upptagna. Färska forskningsrapporter säger att cirka 2 200 miljarder kronor per år kommer att gå till att bygga fördämningar, flytta vatten och laga hus – orsakade av klimatförändringar.